

Riksdagens protokoll 1996/97:63

Tisdagen den 11 februari

Protokoll
1996/97:63

Kl. 14.00 – 15.07

1 § Justering av protokoll

Justerades protokollen för den 4 och 5 februari.

2 § Återkallelse av motion

Talmannen meddelade att Yvonne Ruwaida och Peter Eriksson (båda mp) i skrivelse den 7 februari återkallat den av dem väckta motionen 1996/97:Ju212 Säkerhetspolisen m.m.

Talmannen meddelade att hon avskrivit denna motion.

Skrivelsen lades till handlingarna.

3 § Meddelande om fördröjda svar på interpellationer

Till riksdagen hade inkommit följande skrivelser:

Interpellation 1996/97:162

Till riksdagen

Interpellation 1996/97:162 av Göte Jonsson (m) om äganderätten och miljövärden.

Interpellationen kommer att besvaras torsdagen den 6 mars 1997.

Skälet till dröjsmålet är arbetsanhopning.

Stockholm den 5 februari 1997

Anna Lindh

Interpellation 1996/97:139

Till riksdagen

Interpellation 1996/97:139 av Erling Bager (fp) om riksdagsbeslutet rörande handlingsplan mot buller.

Interpellationen kommer att besvaras torsdagen den 6 mars 1997.

Skälet till dröjsmålet är arbetsanhopning.
Stockholm den 4 februari 1997
Anna Lindh

Interpellation 1996/97:152

Till riksdagen

Interpellation 1996/97:152 av Gunnar Hökmark om kulturpolitiken.
Interpellationen kommer att besvaras torsdagen den 27 februari 1997.
Skälet till dröjsmålet är att interpellanten inte kan ta emot svaret på tidigare utsatt datum.
Stockholm den 6 februari 1997
Marita Ulvskog

*Svar på
interpellationer*

4 § Svar på interpellation 1996/97:102 om asylsökande i Sverige

Anf. 1 Statsrådet PIERRE SCHORI (s):

Fru talman! Lennart Rohdin har ställt följande tre frågor till mig:

Hur bedömer regeringen utvecklingen mot demokrati i Albanien, särskilt vad gäller den politiska utvecklingen, utvecklingen av det rättsliga och polisiära systemet och utvecklingen vad gäller skyddet av de mänskliga rättigheterna? Hur avser regeringen att fortsättningsvis behandla och bedöma principiellt viktiga fall som asylansökningar från i Sverige verk samma diplomatiska företrädare för sitt land? Och slutligen: Hur avser regeringen att göra avvägningen mellan vad en asylsökande i Sverige kan komma att drabbas av i sitt hemland, dels i formella rättsliga procedurer, dels i form av utanför det rättsliga systemet organiserade trakasserier från landets styrande?

Albanien är Europas fattigaste land och var under många år dess mest isolerade. Kommunisdiktaturens fall har öppnat Albanien för det övriga Europa. En utveckling mot demokrati har inletts och ett rättssystem som mer liknar andra europeiska länders håller på att etableras. Bristerna är emellertid fortfarande avsevärda.

Det politiska livet präglas alltjämt av de många år som landets befolkning tillbringat i totalitär avskildhet. Det gäller inte bara regeringens utan även oppositionens uppträdande, med ett hårt polariserat debattklimat. Regeringspartiet har på ett oroande sätt smält samman med statsförvaltningen.

Parlamentsvalen i maj i fjol väckte frågan om i vilket skick den albanska demokratin egentligen befanns sig. Olika valobservatörer rapporterade om omfattande valfusk, och oppositionspartierna drog tillbaka sitt deltagande på valdagskvällen. Resultatet blev ett parlament där 122 av 140 ledamöter hör till det regerande partiet, och de få invalda ledamöterna från oppositionen bojkottar arbetet. Omvärlden kritiserade samfällt procedurerna kring valet. Denna kritik bidrog till att de lokala valen i oktober 1996 fick ett bättre genomförande och att oppositionen också deltog i dessa val. Valen föranledde ingen kritik från valobservatörerna.

Motsvarande utveckling finns när det gäller mänskliga rättigheter. Situationen har fram till den senaste tidens händelser förbättrats stegvis.

Systematiska förföljelser av enskilda personer kan knappast sägas ha förekommit. Men trots detta registrerades under år 1996 flera fall av brott mot de mänskliga rättigheterna, främst i samband med valen i maj. Vidare har några tveksamma domar i de rättsliga processerna mot den kommunistiska diktaturens högre funktionärer väckt uppmärksamhet. Den s.k. antifolkmordslagen förbjuder dessutom sådana funktionärer att kandidera i val fram till år 2002. Jag har själv under ett besök i Albanien kritiserat denna lag. Inga dödsstraff har rapporterats under de senaste åren.

Albaniens övergång från en isolerad, auktoritär planekonomi till demokrati, marknadsekonomi och rättssäkerhet är givetvis en mödosam process. Landets invånare tvingas genomgå svåra ekonomiska och sociala påfrestningar. Den senaste händelseutvecklingen kring de s.k. pyramidspelen visar vilka djupa problem som finns för människorna i Albanien.

Albanien har ratificerat flera viktiga konventioner om mänskliga rättigheter. Inte minst viktigt är att man i oktober ratificerade den europeiska konventionen om de mänskliga rättigheterna med de rättssäkerhetsgarantier och den uppföljning som detta medför. Albanien är sedan juni 1995 medlem i Europarådet. Landet har gjort ansträngningar för att modernisera lagarna och har gjort framsteg på det rättsliga området, inklusive det skydd för mänskliga rättigheter som krävs av medlemsstaterna i Europarådet.

Fru talman! Den andra frågan gäller asylansökningar från i Sverige verksamma diplomatiska företrädare för andra länder. Regeringens bedömning av en asylsökande diplomats ansökan måste liksom myndigheternas grunda sig på behovet av skydd i det enskilda fallet. Den särskilda situation som kan finnas för diplomatiska företrädare vägs alltså in i bedömningen. De tydligare grunderna för skydd, som riksdagen beslutade om i december förra året, gäller även för denna kategori skyddssökande.

En i Sverige verksam diplomat kan alltså räkna med att på samma sätt som andra, i enlighet med utlänningslagen, få skydd i vårt land, om han eller hon riskerar att bli förföljd i sitt hemland. I det aktuella fallet har frågan gällt om den asylsökande kan komma att ställas inför rätta eller få något disciplinstraff för misstag eller förseelser i sin tjänst som ambassadör. Regeringen har inte bedömt att detta har med eventuell risk för förföljelse att göra. Med hänsyn till kvarvarande osäkerhet inför det albanska rättssystemet har Utrikesdepartementet ändå bedömt det som angeläget att följa upp att den förre albanske ambassadören får en rättvis och rättssäker behandling vid återkomsten till sitt land. I ett frågesvar till Lars Leijonborg förklarade jag nyligen att jag avsåg att vidta sådana åtgärder i detta fall.

Den tredje frågan gäller vilken betydelse det kan ha om risken för förföljelse avser åtgärder genom formella rättsliga procedurer eller om den sker utanför det rättsliga systemet genom organiserade trakasserier. I princip är det naturligtvis inte någon skillnad i dessa fall. Karaktären och graden av förföljelse i det enskilda fallet är det avgörande för beslutet. Självfallet kan det dock vara svårare och mer tidsödande att klarlägga om myndigheter i ett land organiserar trakasserier än om de åtalar en person. Det är därför viktigt att ta till vara de olika möjligheter till information

som finns, och jag kan försäkra Lennart Rohdin om att detta också är vad som fortlöpande sker.

Jag vill i detta sammanhang erinra om vad regeringen uttalat i sin proposition om migrationspolitiken, nämligen att en kombination av olika trakasserier och inskränkande åtgärder kan utgöra grund för flyktingskap, även om varje åtgärd för sig inte gör det.

Anf. 2 LENNART ROHDIN (fp):

Fru talman! Det är naturligtvis jobbigt när man har otur. Det kan man ju ha. Det är möjligt att statsrådet inte förutsåg den händelseutveckling som har varit i Albanien de senaste veckorna eller den senaste månaden när beslutet i det fall som har föranlett min interpellation fattades den 19 december. Men mindre än två månader senare ligger Albanien och dess stora inrikespolitiska problem av olika slag fullt öppet för oss alla, oavsett om vi har varit intresserade av landet tidigare. Det gör det naturligtvis svårare att förklara det som har hänt i detta fall.

Jag instämmer naturligtvis i att landet brottas med väldiga ekonomiska och sociala svårigheter. Det återkommer på olika sätt i svaret från statsrådet. Jag hoppas verkligen att det inte skall tolkas som en ursäkt för de förhållanden som råder i Albanien.

För exakt en månad sedan – den 11 januari – kunde ett svenskt TV-reportage i svensk TV visa tydliga öppna och kusliga interiörer av hur de polisiära myndigheterna fungerar i Albanien mot dem som inte uppträder på ett önskvärt sätt, oavsett om det är utländska journalister eller inhemska medborgare. De senare har nog större anledning att vara bekymrade över den praktik som finns.

Statsrådet hänvisar till att det fanns en mycket omfattande internationell kritik mot de parlamentsval som ägde rum i maj 1996, bl.a. från OSSE:s demokratiinstitut ODIHR, men konstaterar också att lokalvalen i oktober 1996 förlöpte med ett bättre genomförande. De föranledde enligt statsrådet ingen kritik från valobservatorerna.

Jag har en fråga till statsrådet Schori. Varför kom det ingen kritik från OSSE:s demokratiinstitut ODIHR när det gällde genomförandet av de lokalval som ägde rum i oktober 1996?

I sitt svar säger statsrådet att utvecklingen har gått i positiv riktning fram till den senaste tidens händelser. Det är klart att det inte går att hävda någonting annat med tanke på det som har kommit fram. För egen del är jag nog ändå beredd att bedöma det hela som att det möjligen var otur, men att det snarare gjordes en optimistisk bedömning i december av utvecklingen i Albanien, som bättre skulle passa de inrikespolitiska syftena. Den som läste Svenska Dagbladet i går kunde konstatera att det är ett rätt vanligt förekommande inslag i den politiska debatten att tillrättalägga verkligheten utifrån de inrikespolitiska syftena.

Jag har också ställt frågan när det gäller diplomater – och för den delen naturligtvis även andra höga företrädare för länder – som begär asyl. Kan det egentligen finnas ett känsligare ärende att hantera i asylprocessen? I detta fall vet vi att den ambassadör som hoppade av har utsatts för en rätt omfattande tidningskampanj på hemmaplan – knappast från oppositionens sida, utan från dem som han har reagerat emot.

Jag skulle vilja ställa en fråga till statsrådet: Vilka andra fall har funnits de senaste åren, och vilka andra grunder har funnits för att ge andra utländska diplomater asyl eller permanent uppehållstillstånd i Sverige?

Prot. 1996/97:63
11 februari

*Svar på
interpellationer*

Anf. 3 Statsrådet PIERRE SCHORI (s):

Fru talman! Lennart Rohdin talar om otur. Jag förstår inte vad han menar. Det är i så fall inte mer otur än vad han själv har när han skriver följande i sin interpellation: Sedan kommunismens fall i Albanien är landet på väg mot demokrati.

Självfallet kan vi se att läget i Albanien är rätt kaotiskt. Man diskuterar just nu i parlamentet om man skall införa undantagstillstånd i landet eller inte, dvs. om man skall följa presidentens rekommendation om att göra detta. Parlamentet kan avvisa det, och då blir det inget undantagstillstånd.

Varför är det kaotiskt i landet? Vi vet alla att en omfattande svindel, där förtvivlade människor har blivit av med alla sina sparpengar på ett konstigt spel – pyramidspelet – har lett till kravaller och uppror. Det är en sak. Det är lägesbeskrivningen i Albanien just nu. Det förändrar inte det faktum att det finns vissa demokratiska grunddrag, som jag har beskrivit, som ligger fast. Man är med i Europarådet. Man har att följa regler, och man kan då också utsättas för uppföljning och granskning av övriga länder, och man kan få se till att saken rättas till. Det är en sak.

Den andra saken som vi diskuterar här är flyktingpolitikens regler, lagen som sådan och huruvida det finns skäl för asyl för den före detta ambassadören från Albanien här i Sverige. Det är en annan sak. I båda fallen har jag givit ett svar som jag tycker är tydligt.

Vi har också, som jag sade i mitt svar, följt upp situationen för personer som skulle kunna befinna sig i samma belägenhet som den här aktuella personen. Vi har talat med Amnesty. Vi har talat med FN:s flyktingkommissarie, som också har ett kontor. Det finns mot den bakgrunden ingen anledning att nu ändra den bedömning som har gjorts, och det fanns heller ingen anledning att göra det då vi förde sådana samtal tidigare.

Anf. 4 LENNART ROHDIN (fp):

Fru talman! Jag har förvisso tidigare blivit varnad för att använda mig av ironi i talarstolen, och detta var väl ett nytt belägg för att man inte skall göra det. Jag menar inte att det är otur, statsrådet Schori. Jag menar att det var en avsiktligt felaktig bedömning av utvecklingen i Albanien, som inte alls har förändrats väsentligt de senaste veckorna utan som snarare har understrukits och kommit till allmänhetens kännedom på ett helt annat sätt.

Vi har kunnat se, inte minst under det senaste året, hur stora svårigheter det är i Albanien med den demokratiska utvecklingen och med respekten för de mänskliga rättigheterna, trots att man har anslutit sig till olika internationella instrument, vilket i och för sig är välkommet.

Jag frågade statsrådet i mitt förra inlägg vad det kommer sig att OSSE:s demokratiinstitut ODIHR, som mycket allvarligt kritiserade parlamentsvalen i maj, inte hade någon kritik mot hur lokalvalen i oktober 1996 genomfördes. Jag skulle vilja ha svar på den frågan.

När det sedan gäller det aktuella fallet har regeringen hängt upp sig väsentligt på vad som skulle kunna inträffa i form av formella rättsliga åtgärder mot ambassadören vid en återkomst till Albanien. Jag tycker att det vi känner till om Albanien både före och efter kommunismens fall tyder på att de ledande organen och de polisiära och rättsliga myndigheterna i väldigt hög grad – det framskymtar även i statsrådets svar – fortfarande präglas av de förhållanden som gällde före kommunismens fall och att det i hög grad är samma människor som verkar. Hur kan man göra den bedömningen att den formella rättsliga proceduren är det enda väsentliga i sammanhanget? Jag tror att var och en som känner till förhållandena i Albanien är medveten om att det är långt större risker förknippade med det som kan hända utanför det legala systemet för den som på något sätt sätter sig upp mot det rådande systemet. Det tycker jag måste vara väl så viktigt att väga in i sammanhanget.

Nu säger statsrådet Schori att man noga kommer att följa utvecklingen för ambassadören. I sitt svar till Lars Leijonborg framhöll statsrådet att man har instruerat Sveriges ambassadör i Rom, tillika ambassadör i Tirana, att följa utvecklingen och ta upp den med de lokala myndigheterna. Då frågar jag mig: Varför då? Om vi hade skickat ut en person från Norge som hade begärt asyl kan jag inte föreställa mig att samma försiktighetsåtgärder skulle ha vidtagits från den svenska regeringens sida, men det sker när det gäller Albanien. Det finns naturligtvis en orsak. Orsaken är den, att det finns risker som man inte kan bortse ifrån mot bakgrund av den politiska utvecklingen i Albanien.

Det är precis detta asylpolitik handlar om. Det handlar om att ge människor skydd när det finns uppenbara risker som man inte kan bortse ifrån, även om man tror och hoppas att det inte skall behöva bli allvar.

Om man följer upp det här, och om det går snett trots att man har observerat, då är det för sent, statsrådet, åtminstone för den som har drabbats.

Anf. 5 Statsrådet PIERRE SCHORI (s):

Fru talman! Lennart Rohdin försöker blanda ihop två saker: läget i Albanien och frågan om den här aktuella personen har asylskäl, skäl att få stanna i Sverige, eller inte. Läget i Albanien är inte sådant att man ger kollektiv asyl till alla som vill komma därifrån eller som påstår att de skulle utsättas för trakasserier. Inget land tillämpar den politiken. Läget i Albanien är kaotiskt nu, men det är inte så att det finns någon systematisk förföljelse.

Jag vill också erinra om att den regering som sitter där, och som agerar ganska självsvåldigt, är en antikommunistisk regering, en borgerlig regering. Oppositionen är nu den omvända. Den består av f.d. kommunister i det s.k. socialistpartiet. Mig veterligt har inte den förre ambassadören något att frukta från regeringen som sådan.

Varför har vi bett vår ambassadör att följa upp det här fallet? Ja, det är klart att det alltid är bra – ambassadören skulle ju i alla fall dit på besök – att följa upp en fråga som är så pass diskuterad här i Sverige. När dessutom den albanska ambassaden i Stockholm har gått ut med ett offentligt pressmeddelande och sagt att den förre ambassadören inte riskerar någonting när han kommer hem – det finns ingen lagparagraf som han skulle kunna åtalas enligt – så är det viktigt, menar jag, att vår ambassa-

dör, när han åker ned till Tirana i Albanien, frågar: Gäller det här? Jag vill se det som näst intill en garanti, ett löfte, att den här personen inte skall drabbas av någonting när han kommer tillbaka.

Ambassadören på platsen har fått försäkringar av både utrikesministern och presidenten att detta uttalande gäller och att man i praktiken ser den här frågan som utagerad från regeringens sida. Därmed har vi fått bekräftelse från högsta ledningen på att så är fallet.

Anf. 6 LENNART ROHDIN (fp):

Fru talman! Det är förvisso så att det inte är en kommunistisk regim i dagens Albanien, men statsrådet Schori vet ju, inte bara som biträdande utrikesminister utan också som en av vårt lands mest erfarna och kunniga utrikespolitiker, mycket väl att både den nuvarande albanske presidenten och många andra lokala makthavare i dagens Albanien definitivt inte tillhörde oppositionen eller de avvikande, utan att de tvärtom tysta och snälla tjänade även det föregående systemet. Det framgick ju inte minst av det TV-reportage som vi kunde se i svensk TV för en månad sedan att mycket av kulturen från den tiden fortfarande lever kvar.

Jag kan föreställa mig, trots det jag sade om statsrådets utrikespolitiska kunnighet, att den albanske ambassadören är *ännu* mer väl insatt i hur det fungerar i verkligheten i Albanien. Problemet är ju inte om man skall ge kollektiv asyl till alla från Albanien som begär det. Här handlar det om en person, en ledande företrädare för den nuvarande regimen, som har kommit i konflikt med denna. Det är en sådan person som det naturligtvis finns särskild anledning att titta närmare på.

Jag konstaterar att statsrådet fortfarande inte har svarat på frågan varför det inte kom någon kritik från OSSE:s demokratiorgan ODIHR när det gällde de lokalval som ägde rum i oktober – till skillnad från den mycket omfattande och förödande kritik ODIHR avgav i fråga om parlamentsvalen i maj. Svaret, statsrådet, är att den albanska regeringen vägrade att släppa in valobservatörerna från ODIHR för att följa lokalvalen. Det säger väl en hel del om situationen.

Anf. 7 Statsrådet PIERRE SCHORI (s):

Fru talman! Den före ambassadören har inlämnat en ny ansökan om att få sitt fall prövat. Den ligger nu för behandling hos myndigheterna. Då kommer vi att få besked om huruvida den före ambassadören *har* skäl för asyl i Sverige på grund av nya omständigheter eller inte. Med anledning av läget i Albanien har han det dock inte, och med anledning av det Lennart Rohdin nu sade, att han skulle vara i konflikt med den sittande regeringen, har han det inte heller. Den sittande regeringen har ju högtidligen sagt till vår ambassadör att det inte längre finns några problem dem emellan. Det gäller för oss, och det skall vi också se till gäller.

Överläggningen var härmed avslutad.

5 § Svar på interpellation 1996/97:166 om idrottens kommersialisering

Prot. 1996/97:63

11 februari

svar på

interpellationer

Anf. 8 Statsrådet LEIF BLOMBERG (s):

Fru talman! Lars Stjernkvist har frågat mig om jag avser att vidta några åtgärder med anledning av en ökad kommersialisering av vissa delar av idrottsrörelsen.

Jag delar den oro som Lars Stjernkvist ger uttryck för i sin interpellation. Det stora kommersiella intresse som under senare år kommit att riktas mot elitidrotten har kraftigt förändrat de ekonomiska förutsättningarna för idrottsutövandet. Resultatet har blivit att utövare av idrotter med stort medialt intresse har fått väsentligt bättre förutsättningar för såväl träning som tävling än vad som gäller för utövare av andra idrotter. Samtidigt som egenfinansieringen är viktig kan en alltför stor tilltro till de kommersiella krafterna inom idrotten leda till en ensidig fokusering på elitnivån och de internationella resultaten.

Detta övervägande är en anledning till det beslut som regeringen fattade den 24 oktober förra året om att tillsätta en parlamentarisk kommitté med uppdrag att se över målen för det statliga stödet till idrotten. Kommittén skall redovisa sitt uppdrag senast den 31 december i år. Det är min uppfattning att staten liksom tidigare bör känna ett särskilt ansvar för bredd- och motionsidrottens utveckling i Sverige. Det allmännas insatser måste även fortsättningsvis ta sig uttryck i att stödja barn- och ungdomsverksamheten och det demokratiskt organiserade föreningslivet. Goda förutsättningar för de ideellt arbetande ledarnas värdefulla insatser för idrottens spridning i landet är viktigt.

På samma sätt är det viktigt att idrottsrörelsen själv noga funderar på hur man bäst genomför de ambitiösa etiska målsättningar man har formulerat i sina beslutande församlingar. Idrottsrörelsen måste ta avstånd från den brist på etik som vissa ledare och aktiva ger uttryck för genom skattebrott och annat fiffel.

Idrottsrörelsens trovärdighet skapas av idrottsrörelsen själv. Det är min övertygelse att den kan motverka dessa negativa krafter. Det är också den svenska idrottsrörelsen som själv i form av en frivilligt och demokratiskt organiserad folkrörelse måste vidta de nödvändiga åtgärderna.

Att pröva frågor som dessa ingår som jag tidigare sagt i det uppdrag som den parlamentariska kommittén har när det gäller utvärderingen av det statliga stödet till idrotten. Det är enligt min mening inte rimligt att allmänna bidrag lämnas till verksamheter som motarbetar de grundläggande krav i samhället som alla medborgare ställs inför.

Det är samtidigt viktigt att notera att denna mörka bild inte speglar den stora bredden inom svensk idrott. Vi skall inte glömma bort den glädje och beundran vi alla känner inför de framgångar och fantastiska personliga insatser som ligger bakom många elitidrottarens prestationer. Det är angeläget att elitidrotten har goda förutsättningar i Sverige. Regeringens uppslutning bakom idrottsrörelsen och Stockholms kommun för att få arrangera de olympiska sommarspelen i Stockholm år 2004 är ett gott exempel på detta. Ett olympiskt spel i Sverige kommer att bli en folkfest som skapar mycket goda förutsättningar för såväl idrott och näringsliv som för samhället i övrigt. Vi måste våga anta den utmaningen.

Låt mig avslutningsvis säga till Lars Stjernkvist att regeringen följer utvecklingen vad gäller avarterna till följd av idrottens ökade kommersialisering nära och är beredd att vidta nödvändiga åtgärder om så kommer att behövas.

Fru talman! Jag tackar för svaret. Orsaken till att jag har ställt den här interpellationen är att vi under senare tid både har läst och hört om ett antal företeelser inom idrottsrörelsen som skrämmer mig. Vi vet att ett antal idrottsklubbar har långtgående planer på att bolagisera sin verksamhet. Vi har läst om hur specialförbund säljer ut TV-rättigheterna till elitarrangemang, något som i förlängningen kan innebära att många av oss inte längre får chansen att följa det som händer. Vi har läst om hur idrottsledare och idrottsklubbar fixar och tänjer gränser för att komma undan skatt; det är kanske det allra mest uppseendeväckande exemplet.

Jag vill understryka att jag delar statsrådets grundläggande syn på idrotten, så att det inte råder något missförstånd. Jag tycker att idrotten är oerhört viktig. Annars skulle jag inte ha ställt den här frågan. Är man norrköpingsbo, som jag, förstår man självfallet i dessa dagar idrottens betydelse. Man sträcker litet på sig när det går bra för Pernilla Wiberg. Visst betyder idrotten oerhört mycket, inte bara för utövarna utan för alla oss som är intresserade. Det är ofrånkomligt att man också strävar efter framgång och resultat.

Vad jag förstår finns det två beprövade sätt att nå framgång i idrott. Man kan ge exempel genom att tala om nationer. Låt oss litet förenklat tala om det amerikanska sättet, som innebär en oerhörd kommersialisering som bevisligen kan ge resultat. Det handlar om oerhört mycket pengar. Med det som morot har enskilda idrottsmän och lag nått stora framgångar. Det andra exemplet handlar om omfattande statsstöd. Idrottsrörelse och stat växer ihop i östmodellen.

Det har visat sig att det faktiskt finns en mellanvariant. Jag skulle vilja påstå att Sverige står för något slags medelväg. Det framgår av statsrådets svar att vi faktiskt har lyckats visa att det finns en medelväg. Man har lyckats förena affärsmässighet med ett stort inslag av idealitet. Denna tredje väg, eller medelvägen, har visat sig både aptitlig och framför allt ganska framgångsrik.

Men de exempel som jag nämnde inledningsvis visar att det finns delar av idrottsrörelsen – inte hela – som är på väg bort från den här vägen och som mycket tydligt går i den kommersiella riktningen. Det är klart att det är idrottsrörelsens eget val. Det är Djurgårdens IF och Leksands IF som bestämmer vilken skattemoral de skall ha. Dessa klubbar bestämmer vilken organisationsform de skall ha, om de skall vara ideella demokratiska föreningar eller om de skall vara bolag. Självfallet är det så. Men vilket val de gör måste rimligen påverka hur vi som politiker och samhällsmedborgare ställer oss.

Tonen i statsrådets svar är bra, men jag önskar ett något tydligare svar. Är statsrådet beredd att dra in det statliga stöd som i dag går till den här typen av elitidrott om de klubbar som jag har nämnt, och andra, fullföljer sina planer på en ren kommersialisering av sin verksamhet?

Fru talman! Det är inte just nu möjligt att ge ett svar på den frågan. För det första bör vi avvakta vad som händer på riksidrottsmötet senare under året. Då behandlas dessa motioner. Konkret handlar det om ifall man skall tillåta associationsformen aktiebolag inom idrottsrörelsen eller

inte. Vi vet ännu inte hur det kommer att bli. För det andra finns det ytterligare en motion där det står att frågan bör utredas.

Om det skulle bli verklighet med en bolagisering kommer det naturligtvis att på något sätt påverka samhällets syn. Det gäller skillnaden mellan att en ideell förening spelar en match på en anläggning eller att ett aktiebolag gör det. Det kan påverka både arenahyror och bevakningskostnader. Och det finns andra sådana aspekter av skatterättslig natur. Det är klart att det kommer att få konsekvenser. Bolaget är ju en renodlad affärsdrivande verksamhet, och man får bedöma det utifrån det. Det finns ganska tydliga regler för detta i dag. Även om man skulle välja att verkställa bolagiseringstanken hoppas jag att folkrörelsekaraktären kommer att leva kvar i idrottsrörelsen. Och de förtjänster man möjligen kan göra i en sådan bolagsform måste rimligen föras tillbaka ned i organisationen och nå fram till barn- och ungdomsverksamheten.

Jag vill inte lägga mig i idrottsrörelsens val av associationsformer. Jag tror att det är viktigt att vi inte gör det. För mig är naturligtvis idrottsrörelsen som folkrörelse något som är värt att stå upp och kämpa för i ett långsiktigt perspektiv. En sådan folkrörelse som vi har är unik i Europa. Den finns i Norden, men längre ned i Europa, inom EU, är det inte så vanligt med den här typen av strukturer. Jag tror att vi har anledning att värna om den här folkrörelsen. Vi har den folkrörelsen och våra anläggningstillgångar runt om i landet – tennisbanor, golfbanor, fotbollsarenor, ishockeyarenor osv. – att tacka för många av de framgångar som det lilla landet Sverige ändå har haft i idrottssammanhang. På samma sätt har kommunala musikskolan betytt mycket för Sverige som musik- och kulturturnation. Jag tror att detta är väldigt viktiga frågor. De tål att debatteras ingående. Alla måste vara välkomna att föra den här debatten.

När det gäller TV-rättigheter pågår för närvarande en intern dialog i EU om förhållningssättet när det gäller att sälja TV-rättigheter till företag som bara når en begränsad andel av befolkningen. Vi vet inte var dessa överläggningar och diskussioner kommer att sluta. Men en av tankegångarna är att man eventuellt skall ge respektive land möjlighet att ge folket tillgång till viktiga evenemang inom olika områden, inte bara idrott. Vi har ingen aning om var det här sedan kommer att landa. Hur vi än landar måste det föregås av en mycket ingående dialog, inte minst med berörda i idrottsrörelsen.

Fixande med skatter och sådant tycker också jag att vi med all kraft skall ta avstånd ifrån. Men det är ganska få klubbar som ägnar sig åt sådan verksamhet. Den stora majoriteten sköter sig alldeles utmärkt. Det är värt att poängtera i sammanhanget. Sedan hoppas jag, precis som Lars Stjernkvist, att affärsmässighet och ideell verksamhet kan bedrivas i folkrörelsens hägn även i framtiden.

Anf. 11 LARS STJERNKVIST (s):

Fru talman! Som medlem i IK Sleipner kan jag bekräfta att det finns idrottsklubbar som inte alls berörs av den här kommersialiseringen. Jag håller alltså med på den punkten.

Jag delar också uppfattningen att det handlar om idrottsrörelsens val. Men som medlem i en idrottsklubb, kanske inte som riksdagsman, måste jag säga att det här med bolag känns väldigt främmande. Man kan aldrig komma ifrån att det finns mycket pengar i idrotten och att det finns män-

niskor som är duktiga och som har en strävan att försörja sig på idrotten. Men för mig finns det någonting oförenligt i att investera, placera pengar, och samtidigt bedriva idrottslig verksamhet. Om man tippas kan man leva med att bollen studsar ut eller in. Antingen lyckas man pricka rätt eller inte. Däremot skall rimligen inte affärsverksamhet – placeringar av pengar, aktier – avgöras av om bollen går innanför eller utanför stolpen. Leken är ändå idrottens själ. Om man skall behålla den tror jag att man skall vara oerhört försiktig med kommersialisering.

Jag håller med statsrådet om att det ytterst är idrottsrörelsen själv som väljer vilken väg man skall gå. Däremot är jag inte riktigt överens med statsrådet när han säger att det går att behålla folkrörelseandan oberoende av vilken associationsform man väljer. Även om ett antal elitklubbar skulle välja att bilda bolag kommer självfallet en stor del av idrottsrörelsen att leva. I England har, vad jag förstår, huvuddelen av elitfotbolls-klubbarna bildat bolag. Det är klart att det där fortfarande finns mycket av ideellt fotbollssparkande. Men jag tror att det är oerhört svårt att i en och samma klubb parallellt bedriva både en rent kommersiell affärsmässig verksamhet och en ideell verksamhet. Det tror jag också att utvecklingen i t.ex. England har bekräftat.

En allvarlig konsekvens av planerna att bolagisera är att vi kommer att få två kategorier av idrottsrörelse, en rent kommersiell idrottsrörelse, som steg för steg fjärras sig från den mer folkligt förankrade, och folkrörelseidrotten. Med all respekt för att en utredning är tillsatt hade jag önskat en ännu tydligare markering från statsrådets sida att det statsstöd som i dag utgår förutsätter att man har ett betydande ideellt inslag i verksamheten.

Det är riktigt att mycket av detta är frågor som kommunerna handhar, och mycket av stödet till elitidrotten kommer också från kommunerna. På vilket sätt deltar kommunerna i det arbete som nu pågår? Jag vet, inte minst från min egen hemkommun, vilket omfattande stöd som går från skattebetalarna till våra framgångsrika elitklubbar. Har det förts några samtal? Är kommunerna delaktiga i det arbete som nu pågår, t.ex. inom ramen för utredningen?

Anf. 12 Statsrådet LEIF BLOMBERG (s):

Fru talman! Kommunerna är med i sammanhanget, och det är väldigt viktigt att de är det. Statens bidrag direkt till idrottsrörelsen är knappt en halv miljard kronor. Kommunernas bidrag är nio gånger mer, dvs. fyra och en halv miljard i både direkta och indirekta bidrag eller subventioner till rörelsen. Sammanlagt omsluter idrottsrörelsen ca 12 miljarder kronor. Det är egenintäkter, Bingolotto och en rad andra finansieringskällor via sponsorer osv. Det är en ganska stor verksamhet.

Sedan skall jag svara på frågan om statsstöd till ideell verksamhet kontra att verksamheten går ihop. Till den ideella verksamheten kan vi utan vidare ge statsstöd. Det gör vi i dag, och det kan vi göra i morgon. Är det så att man väljer associationsformen aktiebolag för en verksamhet kommer det sannolikt att vara förknippat med stora svårigheter, eller kanske inte ens önskvärt, att ge bidrag till den typen av associationsform, dvs. aktiebolaget.

Vi vet att det inte heller går att hur som helst gå in med subventioner i den typen av verksamhet. Det är affärsdrivande verksamhet, och det finns

regelverk för detta. Går man ifrån den ideella karaktären lär det nog bli sådana komplikationer att det blir helt omöjligt att rikta några som helst bidrag till den typen av verksamhet, oaktat att vinsterna går till barn- och ungdomsverksamhet, utan vi får koncentrera oss på den ideella verksamheten.

Hur detta kommer att se ut och var det kommer att sluta någonstans vet jag inte. Jag utgår från att utredningen kommer att anse den här frågan vara en av de viktiga frågorna för att se hur idrottsrörelsen skall finansieras i framtiden och vilka associationsformer man kan välja, och sedan får man inta en hållning till detta.

När det gäller frågan om det går att förena bolagisering med ideellt arbete uttryckte jag mig kanske otydligt. Som människa och individ ser jag det inte som en bra väg att gå fram bolagiseringsvägen. Men det är inte en fråga som jag kan lägga mig i, och jag skall inte lägga mig i den. Däremot kan jag ha den personliga hållningen, vad det nu kan ha för betydelse, att jag tycker att det är en fördel om vi kan slå vakt om idrottsrörelsen som folkrörelse.

Det är en enorm styrka att ha folkrörelsen idrott. Det är vår största folkrörelse. Den bör också förbli en folkrörelse. Idealiteten är enorm i idrottsrörelsen. Föräldrar och ledare ställer upp både morgnar och kvällar, dagar och nätter, och gör en fantastisk insats i socialt arbete, uppföstran och för att skapa förebilder av unga människor som finns på lokalplanet eller blir stjärnor likt Pernilla Wiberg och Annika Sörenstam, eller vad de nu heter.

Hela detta spektrum är enormt viktigt. I allt väsentligt har det sin grund i att väldigt många människor har ställt upp och arbetat ideellt. Det är klart att man går miste om något väsentligt om man för in denna verksamhet i bolagsform. Där är vinstgenereringen det väsentliga. Man har en affärsidé, att spela fotboll så bra som möjligt eller ishockey så bra som möjligt, och skall tjäna pengar på detta i företagsamheten. Det är som vilket annat aktiebolag som helst.

Jag ser också riskerna i att man knoppar av den ideella verksamheten och ställer sig litet utanför den demokratiska kontrollen. Aktiebolagsformen är bra på att komma undan den demokratiska kontrollen, i den mån det inte finns en lag att följa. Inflytandet över hur man driver bolaget inom lagens gränser bestäms av styrelsen. Så är det.

Anf. 13 LARS STJERNKVIST (s):

Fru talman! Man kan naturligtvis fråga sig varför det förekommer sådana här planer inom idrottsrörelsen. Jag tror att statsrådet snuddar vid svaret när han nämner TV-rättigheterna och vilken betydelse de har haft. Man har möjlighet att på detta sätt finansiera verksamheten. Genom kommersialiseringen av TV-mediet har det öppnat sig nya och stora möjligheter för idrottsrörelsen att få in nya intäkter. Det är säkert ett viktigt skäl till att det just nu går ganska snabbt.

I sitt senaste inlägg tycker jag att statsrådet är betydligt tydligare än i de tidigare svaren när det gäller både grundsyn och vilken konkret inställning som statsrådet har till statsstöd till rent kommersiell verksamhet och till aktiebolag. Det tycker jag känns bra.

Det är oerhört många som är aktiva. Med anledning av att riksdagen i morgon återigen skall diskutera idrottsfrågor såg jag att det står i betän-

kandet att det för närvarande finns tre miljoner aktiva som utövare eller ledare inom idrottsrörelsen. Därmed är idrottsrörelsen den ojämförligt största folkrörelsen. Skall man dessutom räkna in alla oss som njuter av att titta på dessa tre miljoner förstår vi att det är oerhört många som är engagerade.

Jag tror att idrottsrörelsen lever farligt. Det är inte bara statsrådets stöd som idrottsrörelsen kan förlora om man väljer den kommersiella vägen, utan väldigt många av dessa tre, eller fler miljoner människor skulle också vända idrotten ryggen om man skulle fullfölja planerna på en fortsatt kommersialisering. Jag tackar för svaret.

Överläggningen var härmed avslutad.

Prot. 1996/97:63
11 februari

*svar på
interpellationer*

6 § Svar på interpellation 1996/97:143 om onödiga byggkostnader för studentbostäder

Anf. 14 Inrikesminister JÖRGEN ANDERSSON (s):

Fru talman! Sten Andersson har frågat mig vilka åtgärder jag är beredd att vidta i syfte att nedbringa kostnaderna inom byggbranschen och därmed minska arbetslösheten bland byggnadsarbetare.

Som bakgrund till interpellationen redovisar Sten Andersson att reglerna avseende hisstväg i t.ex. tvåvåningshus belastar byggkostnaderna kraftigt och kan innebära att hus av denna typ inte byggs. Frågeställaren anser att det i övrigt finns ett flertal bestämmelser inom byggnadsområdet vilka verkar hämmande på intresset för att bygga bostäder. Nuvarande ibland krångliga och fördyrande byggregler innebär att motivationen för behövlig nybyggnation riskerar minska bland beställare och byggföretag och skapar onödig arbetslöshet inom byggbranschen.

Fru talman! Regeringen strävar efter att förenkla byggreglerna och bygglovsprocessen. Det senaste steget i förenklingsarbetet genomfördes den 1 juli 1995, då ett nytt kontrollsystem för byggandet infördes. De gamla detaljkraven är i det närmaste helt borttagna och har i dagens byggregler till största delen ersatts av funktionskrav. Det innebär att myndigheterna ställer övergripande krav på vilka funktioner som en fungerande byggnad skall innehålla. Den enskilde byggherren kan således i dag till stora delar själv utforma sitt husbygge under förutsättning att han kan visa att byggnaden är säker, tillgänglig, resurssnål och användbar.

Boverket har i uppdrag att fortsätta arbetet med att skapa funktionsbaserade byggregler. Byggreglerna skall ge stöd för en utveckling av metoder och produkter som medverkar till en långsiktigt hållbar utveckling och som främjar god hälsa, miljö, tillgänglighet och kvalitet. Verket skall därvid bl.a. särskilt verka för att användandet av metoder och produkter som medför sänkta byggkostnader med bibehållen kvalitet underlättas.

Även Byggforskningsrådet har detta som ett prioriterat område. Rådet skall bl.a. särskilt stödja projekt med inriktning mot ny och billigare byggteknik för att uppnå en effektivare bygg- och förvaltningsprocess.

Boverket har också ett särskilt uppdrag att utvärdera de ändringar som under senare tid gjorts i byggregleringen. Utvärderingen innebär att undersöka funktionen hos det nya systemet för tillsyn och kontroll samt att

utvärdera om syftena med förändringarna uppnåtts, bl.a. när det gäller att få ett regelsystem som främjar bättre kvalitet i byggandet och tillgodoser väsentliga, allmänna intressen samt att möjliggöra en smidigare byggprocess, teknisk utveckling och lägre byggkostnader.

För att nå en varaktig uppgång i bostadsbyggandet måste det ske en genomgripande omläggning av byggprocessen som kraftigt sänker kostnaderna för de bostäder som byggs. Regeringen tillkallade våren 1996 en byggkostnadsdelegation som skulle stödja en sådan nödvändig omprövningsprocess bland byggsektorns aktörer. Delegationen, som skall arbeta i tre år, skall bl.a:

- främja nytänkande samt initiera forskning och utveckling kring ny byggteknik och nya byggprodukter,
- initiera nya planerings-, entreprenad- och upphandlingsformer, och
- verka för långsiktigt ökad konkurrens på byggmarknaden.

Just nu har delegationen startat ett teknikupphandlingsprojekt som syftar till att premiera ny och billigare byggteknik.

Avslutningsvis vill jag också framhålla det arbete som nu pågår inom regeringen för att utveckla ett program med konkreta förslag till åtgärder med syfte att stärka Sveriges ekologiska hållbarhet och skapa arbetstillfällen.

Anf. 15 STEN ANDERSSON (m):

Fru talman! För ungefär 14 dagar sedan demonstrerade tusentals byggnadsarbetare utanför det här huset. Om vi skall vara ärliga, så var väl statsrådets framträdande inför dessa byggnadsarbetare ingen succé. Men det är ändå tur för honom att de inte demonstrerar i dag, efter kännedom om nedskärningarna i Dennispaketet och eventuellt i Göteborgspaketet. Då hade det nog inte räckt med verbal tomatkastning från demonstranternas sida.

Det här med Dennispaketet är knepigt. Man har i praktiken haft en uppgörelse. Sedan bryter man den.

Anf. 16 TALMANNEN:

Rör detta interpellationens ämnesområde? ”Onödiga byggkostnader” är rubriken.

Anf. 17 STEN ANDERSSON (m):

Fru talman! Den byggnadspolitik och de höga byggkostnader vi har haft tidigare har gett den effekten att vi har fått onödigt höga hyror. Byggherrar har inte velat bygga, och vi har en byggmarknad som i stort sett har gått i stå. I dag produceras nästan inga nybyggen.

I min interpellation tar jag upp ett exempel ifrån Lund. Där förberedde man för hissar i tio tvåplanshus med studentbostäder, men man byggde bara hissar i två hus. Detta blev icke godkänt, trots att det inte råder någon brist på handikappbostäder för studenter i Lund i dag. Kravet på hiss innebär att det blir mycket dyrare att bygga, och studentföreningar drar sig för att bygga. En studentbostad är ju ingen permanent bostad utan en genomgångsbostad, och alla behöver inte vara handikappanpassade.

I går besökte jag Gotland och såg ett annat exempel med samma form av bostäder. Det visar att man inte bygger baserat på konsumentens öns-

kemål. I varje hus fanns vindsförråd. Inte ett enda av dessa förråd användes. De stod öppna utan lås. I stället för att bygga dessa förråd kunde man har byggt ett antal lägenheter högst upp. Då hade byggkostnaden slagits ut på fler hyresgäster och hyrorna totalt sett blivit lägre.

I svaret talade statsrådet om statliga utredningar, om delegationer och om råd. Men allt detta vet vi ju i dag! Man vet i branschen vad som behöver göras. Varför skall vi då ha mer av utredningar och delegationer?

Jag skulle vilja fråga statsrådet: När kan vi förvänta oss att dessa utredningar blir färdiga, så att vi får någon form av svar? Och apropå det som statsrådet skrev sist i sitt svar – kan han i dag lämna något litet förhands tips på något konkret förslag som skulle innebära att byggnadsarbetarkårens antal arbetslösa minskade väsentligt?

Anf. 18 Inrikesminister JÖRGEN ANDERSSON (s):

Fru talman! Jag har förvissat mig om att inga andra regler skall gälla för studentbostäder än dem vi tillämpar för annat byggande. Bygger man tvåvåningshus finns inga hisskrav. Men om man inreder vindar och det därigenom blir mer än två våningar, blir det hisskrav i andra typer av bostäder och alltså även i studentbostäder.

Skälet till detta är naturligt. Vi gör denna satsning på 15 000 studentlägenheter därför att vi har gjort en utbildningssatsning. Den utbildningssatsningen skall vara likvärdig för alla i vårt land. Även handikappade människor skall ha möjlighet att vistas tillsammans med andra studenter i studentlägenheter, och därför är det rimligt att samma krav gäller för dessa.

När blir utredningen om byggkostnaderna färdig? Redan i sommar kommer Byggkostnadsdelegationen med en teknikupphandling som syftar till att bringa ned kostnaderna rejält. En tävling är på gång som snart kommer att avgöras, och vi har gott hopp om att de som får del av teknikupphandlingarna kommer att bringa ned kostnaderna rejält.

Sten Andersson förde demonstrationen på tal. Det är naturligtvis viktigt att alla har möjlighet att framföra sina åsikter. Men byggnadsarbetarna bedömde i alla fall att det var bättre att kalla dit en socialdemokrat än en moderat. De besvarade sig inte med att kalla dit vare sig Sten Andersson eller någon av hans partivänner. De förstod var inflytandet fanns.

Vi kan nog vara överens om en sak, Sten Andersson. Den bästa present vi kan ge för att bringa ned kostnaderna och låta byggandet komma i gång är låga räntor. När Sten Anderssons parti lämnade över regeringsmakten hösten 1994, låg femårsräntan på 13 %. I dag är femårsräntan, som styr bostadsbyggandet, 5 ½ %. Det är den tack vare att det nu bedrivs en stram ekonomisk politik och att vi inte slösar med statens finanser, som Sten Anderssons partivänner var med om att göra den förra valperioden.

Anf. 19 STEN ANDERSSON (m):

Fru talman! Jag skall först tala om det näst sista statsrådet sade. Statsrådet satt inte med här under den förra perioden i riksdagen, men han kan ta en kväll då han inte har något att göra och läsa igenom alla reservationer som hans parti under den tiden författade till riksdagen. Då skall

Prot. 1996/97:63

11 februari

svar på

interpellationer

han få fullständigt klart för sig att det dåliga läge som man nu fick överta hade varit ännu sämre om alla de förslagen hade fått majoritet.

I det läge som råder i dag tycker jag faktiskt att det finns skäl att skilja på permanenta bostäder och tillfälliga studentbostäder. Visst skall handikappade kunna kräva hyggliga bostäder – det har vi ingenting emot. Men man måste ju inte ha den höga standarden överallt. Man måste inte ha hissar så fort ett hus har tre våningar just för att det kan finnas handikappade.

I Lund och på de flesta studentorter råder, som jag sade, ingen brist på handikapplägenheter. På många ställen har man också ett avtal som innebär att en person som inte är handikappad och bor i en handikappanpassad lägenhet får flytta till en icke handikappanpassad lägenhet om det kommer en handikappad person som behöver en bostad. Så måste man göra. Att bygga som vi gör i dag blir för dyrt. Fråga studenterna! De tycker att det är för dyrt att bo i dag.

Det sista – minskningen av räntorna och allt det där – är i och för sig gott. Men uppfyllandet av alla de löften om en minskning av arbetslösheten som statsråd efter statsråd har stått här och rabblat upp i talarstolen har vi inte sett ett spår av hitintills.

Fortfarande undrar jag: Är det verkligen nödvändigt att bygga med samma höga standard i samtliga studentbostäder som i permanentbostäder?

Anf. 20 Inrikesminister JÖRGEN ANDERSSON (s):

Fru talman! Regeringens utbildningssatsning är inte tillfällig. Den är långsiktig. Den stora satsning som nu görs på högskoleutbildningen är långsiktig av det speciella skälet att om Sverige skall kunna konkurrera med andra länder skall det ske med hög kunskapsnivå och hög kompetensutveckling. Därför är det ett långsiktigt utbildningsprogram som regeringen nu lägger fram, och därför är också satsningen på studentbostäder långsiktig.

Det är viktigt att studenter som är fysiskt helt friska skall kunna umgås med studenter som av en eller annan orsak har ett handikapp. Detta ligger faktiskt i solidariteten och i möjligheterna för människor att kunna umgås, oavsett hur deras fysik för övrigt är. Därför är det oerhört viktigt att göra det möjligt för handikappade att vistas i samma lägenheter och samma hus som övriga studenter. Det är därför vi socialdemokrater inte vill ha andra regler för studentbostäder än för vanliga lägenheter.

För att gå tillbaka till räntorna kan jag säga att byggbranschen är så oerhört kapitalintensiv att den står och faller med vilka räntor som skall betalas på det investerade kapitalet. Om vi hade haft samma ränta i dag som den borgerliga regeringen lämnade efter sig, nämligen en femårig ränta på 13 %, som i sin tur berodde på en låneverksamhet som var ganska omfattande, hade det legat en död hand över all byggverksamhet. Nu ser vi att vi genom en stram ekonomisk politik fått ordning på våra statsfinanser och fått ned samma ränta till 5 ½ %. Självfallet kommer detta så småningom att ge effekt på byggandet. Det är ju betydligt billigare att kapitalisera en investering i dag än det var för två år sedan.

Anf. 21 STEN ANDERSSON (m):

Fru talman! Jag besökte Atlanta i höstas. Jag såg på de bostäder som studenterna där bodde i. De var ljusår från de svenska, och då menar jag att de svenska har betydligt högre standard. Jag är dock inte lika övertygad om att de svenska studenterna får betydligt högre betyg därför att de bor i betydligt bättre bostäder. Jag tror inte att det är det avgörande för en bra utbildning, utan i första hand är det kvaliteten på utbildningen. Om vi hade haft mycket pengar – okej, à la bonheure. Men när vi inte har mycket pengar är det viktigare att i första hand bygga med den högsta kvaliteten på permanentbostäder. De här studentbostäderna är nämligen inte avsedda för permanent boende, utan för den tid som man studerar. Jag tror säkert att jag utan att ha frågat kan göra mig till tolk för många studenter som kanske hade kunnat tänka sig en litet sämre standard i utbyte mot en lägre hyra.

En låg ränta är i och för sig bra – det erkänner jag. Det är ingenting att hymna om. Men vi måste ha klart för oss att statsrådets parti faktiskt ställde upp och försvarade räntan 1992, eller 1991 tror jag att det var. Det kostade pengar och det har satt spår i Sveriges finanser sedan. Nu har Sverige haft en låg ränta under en lång tid. Men om man ser på byggbranschens och byggfackens prognoser finns där, trots den låga räntan, mycket få ting som pekar på att det kommer att bli någon större aktivitet avseende nybyggen i Sverige framöver. Det tycker jag är beklagligt. Därför tror jag att vi måste få bort en del regler som är ganska unika för svenska förhållanden.

Överläggningen var härmed avslutad.

7 § Förnyad bordläggning

Föredrogs men bordlades åter
Konstitutionsutskottets betänkande 1996/97:KU10
Justitieutskottets betänkande 1996/97:JuU6
Kulturutskottets betänkande 1996/97:KrU4

8 § Bordläggning

Anmälades och bordlades
Skrivelse
1996/97:95 Omstrukturering av AMU-gruppen AB

9 § Anmälan om interpellationer

Anmälades att följande interpellationer framställdes

den 7 februari

1996/97:168 av *Lena Klevenås* (s) till finansministern

Ekologisk ekonomi

1996/97:169 av *Torsten Gavelin* (fp) till kommunikationsministern
Svensk Bilprovvnings verksamhet

1996/97:170 av *Göte Jonsson* (m) till miljöministern
Koldioxidmålet

den 10 februari

1996/97:171 av *Torsten Gavelin* (fp) till miljöministern

Njaka fjällområde

1996/97:172 av *Eva Flyborg* (fp) till statsrådet Leif Pagrotsky
Strafftullar på vissa varor från Kina

1996/97:173 av *Per Unckel* (m) till arbetsmarknadsministern
Anställningstryggheten för statligt anställda

1996/97:174 av *Gudrun Lindvall* (mp) till jordbruksministern
Ny teknikprovning för värphöns

1996/97:175 av *Gudrun Lindvall* (mp) till jordbruksministern
Jakt på stjärtand

1996/97:176 av *Alice Åström* (v) till justitieministern
Besparingar inom kriminalvården

Interpellationerna redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll tisdagen den 25 februari.

10 § Anmälan om frågor för skriftliga svar

Anmälades att följande frågor för skriftliga svar framställts

den 7 februari

1996/97:281 av *Lennart Fremling* (fp) till statsrådet Thomas Östros
Skogsavdrag vid s.k. rationaliseringsförvärv

den 10 februari

1996/97:282 av *Agneta Ringman* (s) till kulturministern
Ägarkoncentrationen av medieföretag

1996/97:283 av *Sonja Fransson* (s) till justitieministern
Hjärnskadade och fängelsestraff

den 11 februari

1996/97:284 av *Gun Hellsvik* (m) till statsministern
Statliga arbetstillfällen

1996/97:285 av *Dan Ericsson* (kd) till kommunikationsministern
Fortsatta godstransporter från Näliden

1996/97:286 av *Chatrine Pålsson* (kd) till socialministern
Fosterdiagnostik

11 § Anmälan om skriftliga svar på frågor

Anmälades att följande skriftliga svar på frågor inkommit

den 7 februari

1996/97:230 av *Elizabeth Nyström* (m) till försvarsministern

Volvo Aeros nedläggning i Arboga

1996/97:242 av *Carina Hägg* (s) till utrikesministern

USA:s skuldsanering

1996/97:256 av *Eva Goës* (mp) till statsrådet Pierre Schori

Bistånd till Östtimor

1996/97:257 av *Eva Goës* (mp) till utrikesministern

Burma

1996/97:259 av *Marianne Andersson* (c) till statsrådet Pierre Schori

Regeringens praxisbeslut i återkallandeärende

Svaren redovisas i bilaga som fogats till riksdagens snabbprotokoll
tisdagen den 25 februari.

12 § Kammaren åtskildes kl. 15.07.

Förhandlingarna leddes av talmannen.

Vid protokollet

ULF CHRISTOFFERSSON

/Barbro Nordström

Innehållsförteckning

1 § Justering av protokoll	1
2 § Återkallelse av motion	1
3 § Meddelande om fördröjda svar på interpellationer	1
4 § Svar på interpellation 1996/97:102 om asylsökande i Sverige	2
Anf. 1 Statsrådet PIERRE SCHORI (s).....	2
Anf. 2 LENNART ROHDIN (fp).....	4
Anf. 3 Statsrådet PIERRE SCHORI (s).....	5
Anf. 4 LENNART ROHDIN (fp).....	5
Anf. 5 Statsrådet PIERRE SCHORI (s).....	6
Anf. 6 LENNART ROHDIN (fp).....	7
Anf. 7 Statsrådet PIERRE SCHORI (s).....	7
5 § Svar på interpellation 1996/97:166 om idrottens kommersialisering.....	7
Anf. 8 Statsrådet LEIF BLOMBERG (s)	8
Anf. 9 LARS STJERNKVIST (s)	9
Anf. 10 Statsrådet LEIF BLOMBERG (s)	9
Anf. 11 LARS STJERNKVIST (s)	10
Anf. 12 Statsrådet LEIF BLOMBERG (s)	11
Anf. 13 LARS STJERNKVIST (s)	12
6 § Svar på interpellation 1996/97:143 om onödiga byggkostnader för studentbostäder.....	13
Anf. 14 Inrikesminister JÖRGEN ANDERSSON (s).....	13
Anf. 15 STEN ANDERSSON (m)	14
Anf. 16 TALMANNEN	14
Anf. 17 STEN ANDERSSON (m)	14
Anf. 18 Inrikesminister JÖRGEN ANDERSSON (s).....	15
Anf. 19 STEN ANDERSSON (m)	15
Anf. 20 Inrikesminister JÖRGEN ANDERSSON (s).....	16
Anf. 21 STEN ANDERSSON (m)	16
7 § Förnyad bordläggning	17
8 § Bordläggning.....	17
9 § Anmälan om interpellationer.....	17
10 § Anmälan om frågor för skriftliga svar	18
11 § Anmälan om skriftliga svar på frågor	19
12 § Kammaren åtskildes kl. 15.07.	19

